

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

XI. Reverendo In Christo Patri Domino Ioanni Tritemio abbati S. Iacobi
Herbipolensi, præceptori & amico colendissimo, Rogerius Sycamber
canonicus claustralis in Hegen salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

atularis, bene facis, & quod verum docere
amum ingrati, sicuti nec esse debemus. Ma-
ria & magna potest, quia non corpore
confolationibus exordium, sed vera con-
scripturam. Et hæc nostra summa philo-
sophi claustrales. DOMINVM IESVM
in trinitate personarum, puro semper affe-
cti omnibus mentem in diuinitatis
claustrum amicitia est, quam licet
Deum habens & finem, & sperto ratio-
natorum Dei sine offensione peruenit.
cum portauerit iugum ab adolescentia, ab-
micitia claustralium, est pro Christi amore
num carnaliter sapientiam omni tempo-
ra, quam parilitas votorum in amore
populauit. Non est hic opus numeribus
micitiam hoc solum requiritur, ut Deus
ne oritur, cognitio autem ex continuo
solitudine pacitur, sicut Prosper scribit

Iterumque ait:
item

re cum paucis fratribus eiusdem propo-
pturarum, si cordis intima non penetrat
in summi boni quod est Deus, iam factum
turbationibus agitur fortis concu-
sus, sed placida sit atque tranquilla. ad
est: *Beatus homo qui semper est spiritus, qui
nus per Elaiam prophetam dicitur: ad non
rememem sermones meos? Nam quæstio
quæ defursum est intelligas, motum do-
pimis purifica, ac deinde studio scrip-
to enim fueris purior affectu, tanto prob-
tione profeceris, tanto Deum feruentius
am tuam amaueris, tanto veræ sapientie
post resolutionem corporis nostri inani-
ms quoddam spiritus tripudium, quod in
ni constans gratia Dei cooperante in hoc
tate libera sumpsit exordium. Non re-
miror, neque mundialis sapientia am-
phiaz, puraque DEVM mente colas. di-
neror & laudo in te, simul & amo re-
corde meo verum inscriptum amicum, sine
Ita pergamus velim Rogeri, sola Ca 2 1
diuinarum scripturarum lectionibus
ti, per sacri continuationem studii ad-
ti, ipsumque fide cogniturum in comp-
mp amemus, pro eius dilectione con-
lla formidantes aduersa. Dominum enim
ia, & veræ claustralium amicitie glori-
a. Hunc quanto per studium sacra-
liori affectu cognoueris, tanto feruentius
amabis,*

amabis, quoniam sicuti nemo bonum diligit incognitum, ita quisquis summum illud in-
commutabile bonum per fidem formata credulitatis studio sancti feruoris agnouerit, ni-
hil præter ipsum solum amabit. Gratias tibi ago Sycamber, quod mei memor Deo Patri
sacrificans oras pro nobis. Amor Christi qui te nobis fecit amicum, semper in corde tuo
ardeat cum dulcedine spiritali. Vale sanus & incolumis Nestoreos in annos. Ex Herbipo-
li decima octaua die mensis Nouemb. Anno Christianorum 1506.

XI.

10 REVERENDO IN CHRISTO PATRI DOMINO IOANNI TRITEMIO
abbati S. Iacobi Herbipolensi, præceptori & amico colendissimo, Rogerius Sycam-
ber canonicus claustralis in Hegen
salutem.

EPISTOLAM tuam doctissime Tritemio, ad Christi amorem me cohortantem, cum
ingenti reuerentia & gaudio suscepi. Utinam crebro mihi talia mittas exhortamenta,
quibus semper in Dei amore possim proficere, & melior me ipso fieri. Dulces enim mihi
sunt literæ tuæ ac melle suauiores, nec eas tories legere possum, quin magis placeat relectæ.

- Congaudeo autem tibi vehementer, quod locum à curis rerum secularium quietum, tu-
20 isq; studiis aptum inuenisti, speras quod iam posthac multa sis lucubraturus ad vtilitatem
communem in ocio & quiete monastica, quæ prius in Spanheim propter multiplices cur-
rastam monasterii priuatas, quam ordinis tui publicas, intermittere cogebaris. Valde au-
tem metuebam, posteaquam ad monasterium tuum Spanhemenfem redire noluisti, ne ad
curias te Principum conferres, cum sint multi, ut audiui, qui te habere secum exoptent.
Monachis autem tuis in Spanheim quis vir bonus non irascatur, exprobrat ac maledicat
redissime qui ex inuidia & malignitate sua te virum omnium mitissimum, optimum at-
que doctissimum, Regibus & principibus charum, & cunctis viris bonis eruditisque reue-
rendum, qualem trecentis ab annis ordo sancti Benedicti habuit neminem, tam iniurio-
se confundere, & ad indignationem prouocare non timuerunt. Ego non cœcus explora-
30 tor claustralium, cum ante decennium consensu & voluntate superiorum meorum, ad
instantiam paternitatis tuæ sex mensium spatio, ut scis, tecum versarer in Spanheim tuo
monasterio, tibi que postulanti duo volumina referberem mearum lucubrationum ma-
num mea propria, mores & inclinationes monachorum tuorum bene cum diligentia no-
taui, eosque ferme omnes (præter Henricum de Colonia, & Ioannem Damium, quorum
nunc alter mortuus est, alter in Nouocastro monialium præpositus) offores & contem-
ptores omnium bonarum artium repperi, & tuorum detractores vtilium studiorum. Mi-
rabar ego in victu & amictu parsimoniam tuam: & iugem regularis disciplinæ obseruan-
tiam cum studio scripturarum continuo, mihi in exemplum spiritualis adificationis af-
40 sumpsi, nec obliuiscar quo ad vixero, sed tuus esse pro viribus imitator curabo. Audiui etiam
iam à multis, quod æmulus ille tuus Dux Ioannes non diligit viros doctos, nec aliquem
in sua curia habeat studiosis & eruditus bene fauentem. Quod ex eo verum credo, quon-
iam cum me tecum in Spanheim eodem tempore existente, pro qua nescio causa sum-
mo pontifici Romano, ac cœtui Cardinalium necessario esset scripturus, neminem
in vniuerso ducatu suo tantæ eruditionis inuenire potuit, qui latine scribere potuis-
set. Postremo, si recte memini, ad temittere cancellarium suum & rogare, ut Pa-
pæ & Cardinalibus latine scriberes, compulsus est. Vnde vehementer gaudeo & la-
tor, quod locum tuis aptum studiis inuenisti, ubi sint plures qui tuis lucubrationi-
bus & eruditione lucidissima delectentur. Certe non est mihi dubium de monachis
tuis in Spanheim, qui te numquam fuerunt digni, quoniam Deo iusto vindicante
50 iudice, vltionem temeritatis suæ in breui temporis mora recipient. Vnum est,
quod me tristitia afficit in hac tua mutatione, quoniam propter maiorem locorum di-
stantiam literas tam crebro recipere tuas deinceps nequeo. Veldicus noster in Dyrm-
stein amantissimus tui, multum gauisus est audito, quod te in pace monastica con-
firmasti: timebat enim, sicut & ego, quod principum curiis hærens quietem vitæ
claustralium subterfugeret. Petit autem maxime, ut aliquid operum eius castigat-
um prius abs te per impressores facias prodire in lucem pro communi vtilitate
legentium. Spero etiam, quod aliquando & meorum opusculorum vel vnum saltem

Xx + facias

*Prognosticon.**Iodocus Rubeacensis.*

facies imprimi per chalcographos qui plures in vicina tibi sunt Nurenberga. Si votis meis benigno favore volueris occurrere, curabo in breui, vt duo vel tria operum meorum mittam ad te. Scripsi nuper quoddam prognosticon, iocis & facetiis plenum, quod multis placet, sed quoniam tua censoria faueritas iocos aspernatur vniuersos, non integrum iudicavi ea mittere ad te, qui maturitate vitæ atque verborum nimium esse nugis formidabilis soles. Scripsi etiam ad Iodocum Rubeacensem theologum tui amantissimum in ecclesia Neometensi, integerrimum verbi diuini præconem, opusculum vnum carminum familiarium, quod imprimendum ambo rogamus. Quatuor lucubrationum mearum, (vt nosti) volumina scripsi, in quorum quolibet quatuor & triginta continentur opuscula quæ si dare imprimenda calcographis iubes, omnia mittam ad te, cum mihi certum destinaueris nuncium qui perferat. Ioannes noster Canter, medicus Frisius, communis amicus, carnis debitum soluit, cuius memor esto ad Deum. Vale & ora pro me. Ex Hegen prima die mensis decembris Anno Christianorum 1506.

XII.

IOAN. TRITEM. ABBAS S. IACOBI HERBIPOLENSIS, QUONDAM VERO SPANHEMENSIS, ROGERIO SYCAMBRO AMICO SUO CONSTANTISSIMO SALUTEM.

TE mihi congaudere, si gaudeam ipse, non dubito. Sin autem ipse non gaudeo, nec tu quidem non gaudenti mihi recte congaudebis. Gaudeo vero quod inuidiam æmulorum superauit, & consortium ingratiſſimorum monachorum meorum tandem, auxiliante Domino IESU CHRISTO, euasi, quorum contrarios meo proposito mores annis viginti tribus non sine amaritudine portare coactus fui. Euaſi miseros, ingratos, stultissimosque homines, & veni ad locum satis, vt spero, quietum, in quo & salutis propriæ operam dare possum, & studia sancta continuare scripturarum. Doleo autem quod bonos & innocentes propter malitiam perfidorum deserere oportuit: quanquam & ipsi cum tempore satis tute alibi sibi valeant prouidere, si prauorum consortio grauantur. Metuebas ne curiis me principum ingererem, propterea quod multi essent, qui meo delectarentur obsequio. Non hoc solus timuisti. Ego autem in omnibus aduersitatibus meis hoc, miserante Deo, in corde meo statui, viam Domini nequaquam deserere, sed religionis sacræ propositum vsque ad mortem inuisiolabiliter obseruare. Vnde, quod tibi in aurem citra iactantiam sit dictum, quanto in me amplius æmuli læuiebant, tanto magis Dei gratiam sensi adesse præsentem, qua factum est, vt cum auxilio multorum nobilium & principum iniurias mihi factas satis digne vindicare potuissem, omnem penitus neglexerim vltionem. In iuste enim contra me linguas suas consuetudine mentiendi deprauatas mouerunt, talia confingentes, quæ a nobis cogitata nunquam fuerunt. Re autem vera, totius persecutionis in nos causa principalis fuit, quod serenissimo Principi Palatino bene fauente, singulari ab eo elementia fouebamur. Satis enim manifeste pluribus constat, Duce Cynonorum cum suis, rebus non fauere Palatinis, quod eo tempore luce clariius patuit, quo in bello transacto prouincialis Hassonum Comes præda & incendio Nagaium⁸ deuastauit. In odium ergo Palatini me persecuti sunt non solum Cynonoti, sed etiam quidam ex nostris, sicuti abbates, montis sancti Iacobi Moguntinus, & montis sancti Ioannis Rinuigiensis, qui vna cum monachis suis a multis retro semper annis mansuetissimum principem laceſſere maledictis, cum nihil eis nocuerit, non cessarunt. Mihi quoque & nomen inter studiosos, & famam semper inuidebant bonam, animo ferentes iniquissimo, quoties ab aliquo Principum fuisset honoratus. Cum anno tertio & quingentesimo supra millesimum principes Imperii electores apud Francfordiam in mense Octobri conuenissent pro certis regni negotiis, contigit & me vocatum adesse in curia Serenissimi principis Ioachim Brandenburgensium Marchionis. Aderant Raymundus Cardinalis sanctæ Mariæ nouæ, presbyter apostolicæ sedis de latere tunc Legatus, & Hermannus Colonienſis, Bertholdus Moguntinensis, & Iacobus Treuerensis Archiepiscopi. Commensalis eram ipsius Marchionis Ioachim continuus, à Cardinale quater, & bis ab archiepiscopo Colonienſi vocatus ad mensam, argenteisque vasis in recessu meo pulcherrimis donatus per eos, & in multa familiaritate habitus. Audientes hæc præfati abbates & monachi, dissecabantur cordibus suis præ inuidia, & cum nihil aliud potuissent, maledictis me persequi

*Nagaium.**Conuentus principum habitus Anno Domini 1507.*